

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 99 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15

ΑΘΗΝΑ •

ΜΑΗΣ 1980

50 ΧΡΟΝΙΑ

Ἡ Ἀδελφότητα Θεοδωριανῶν κλείνει αὐτὸν τὸν μῆνα ἀκριβῶς πενήντα χρόνια ζωῆς. Κι σ' ὅλο αὐτὸ τὸ μακρόχρονο διάστημα ἀνέπτυξε μ' ἐπιτυχία μιὰν ἀξιόλογη δραστηριότητα σύμμετρα στοὺς διάφορους τομεῖς καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῶν καταστατικῶν τῆς ἐπιδιώξεων. Χαρακτηριστικὸ μέτρο γιὰ τὴν ἀποτίμησιν τῆς πενήνταχρονης αὐτῆς προσφορᾶς τῆς, στὴν περιοχὴ μας καὶ γενικότερα στὴν Ἡπειρο, εἶναι κι ἡ βράβευσή τῆς τὸν περασμένο Φλεβάρη ἀπ' τὴν Πανεπιστημιακὴ Συνομοσπονδία Ἑλλάδας.

Ἡ σκέψη μας ἀναδράμει μὲ συγκίνηση πενήντα χρόνια πίσω, στὶς 30 Μάη 1930, στὸ ξεκίνημα τῆς Ἀδελφότητος· στὴν ἡμέρα ποὺ μὲ τὴν 2306 ἀπόφαση τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιᾶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ χωριὸ τους (μας) τῶν λίγων ξενιτεμένων Θεοδωριανῶν (μὲ πρωτοστάτη τὸν ἀκούραστο πατριώτη Γιάννη Λακκόπουλο) μετουσιώθηκε σὲ σύλλογο ποὺ κλείνει σήμερα μιὰ λαμπρὴν ἱστορία πενήντα χρόνων. Κι αὐτὴν τὴν ἱστορία συνεχίζουν σήμερα μὲ τὶς προσπάθειες ποὺ καταβάλλουν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος.

Σήμερα, ποὺ ἡ καταλυτικὴ ἐποχὴ μας ἐνισχύει τ' ἀποδυναμώμα τῶν δεσμῶν ἀνάμεσα στοὺς συμπατριῶτες καὶ πρὸς τὴν γενέτειρά τους, ὁ ρόλος τῶν πατριωτικῶν σωματείων ἀποκτᾶ ἐξαιρετικὴ σημασία κι ἐπιβάλλεται ἡ πιὸ ἐντονὴ ἐνεργοποίησή τους. Ἡ εὐρύτερη ἐνεργητικὴ συμμετοχὴ στὴν Ἀδελφότητά μας τῶν μελῶν τῆς θὰ τῆς ἐξασφαλίσῃ ἀσφαλῶς ἓνα μέλλον ἀντάξιο τοῦ παρελθόντος.

Ἡ Ἀδελφότητα Θεοδωριανῶν... σημαιοφόρος τῆς Πανεπιστημιακῆς Συνομοσπονδίας! Ἀπ' ἄριστερά: Πολυξένη Κ. Σταμάτη, Γιάννης Μ. Χαΐδος, Λαμπρινὴ Π. Χαΐδου — σημαιοφόροι σὲ τελετὴ κατάθεσης στεφάνου ἀπὸ μέρους τῆς Πανεπιστημιακῆς Συνομοσπονδίας, στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου στὸ Σύνταγμα στὶς 21 Φλεβάρη 1954, ἐπέτειο τῆς ἀπελευθέρωσης τῶν Ἰωαννίνων.

Μιά πρόταση

ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΣΗ
ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Τοῦ ΡΗΓΑ ΣΚΟΥΤΕΛΑ

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Ὅπως ἀναπτύχθηκε ἀπ' τὸν πρόεδρο τῆς Ἀδελφότητος
στὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς 19 Μάρτη 1980

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)
— Συμμετείχαμε σὲ χαρὲς καὶ λύπες — ὅσο ἦταν δυνατό — συμπατριωτῶν μας.

— Χορηγήσαμε ἀπ' τὸ Ταμεῖο τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἀπὸ προαιρετικὰς εἰσφορὰς μελῶν μας τὸ ποσὸ τῶν 55.000 δρχ. σὲ ἀναξιοπαθοῦντες συμπατριῶτες μας.

— Ἐπιδόσαμε στὸ χωριὸ βραβεῖο 12.000 δρχ. μὲ συγχαρητήρια ἐπιστολὴ στὴν πρώτη φοιτήτρια κατὰ τὸ 1979. (Καὶ ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὸ ποσὸ αὐτὸ κατατέθηκε γιὰ δευτέρη χρονιά στὸ Ταμεῖο τῆς Ἀδελφότητος γιὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸ ἀπ' τὸν κ. Λεωνίδα Διαμάντη — μέλος τοῦ Δ.Σ.).

— Ἐθελοντὲς ἀιμοδότες — μέλη τοῦ Συλλόγου μας ἔδωσαν αἷμα σὲ συμπατριῶτες μας ποὺ νοσηλεύτηκαν τὸ 1979 σὲ Νοσοκομεῖα τῆς Ἀθήνας, τοὺς ὁποίους συγχάριουμε κι' ἀπὸ γῆ θέση αὐτὴ σήμερα.

— Διοργανώσαμε στὶς 27.7.79 ἡμερῆσια ἐκδρομὴ στὸν Ἅγιο Ἰωάννη Εὐθείας μὲ ψυχαγωγικὸ καὶ μορφωτικὸ χαρακτήρα, ποὺ πῆραν μέρος 85 ἄτομα. Καὶ μιὰ σειρά ἄλλων ματαιώσαμε λόγω μιᾶς συγκυρίας θλιβερῶν γεγονότων γιὰ τὴ μικρὴ μας παροικία. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ καθιερωμένος ἐτήσιος

χορὸς δὲν πραγματοποιήθηκε, γιὰ τὸν ἴδιο λόγον.

— Ἀποφασίσαμε νὰ στέλνεται ἡ ἐφημερίδα μας «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» δωρεὰν στοὺς Θεοδωριανίτες φοιτητές.

— Ἡρθामε σὲ συνεννόηση μὲ Γυμνάσιο τῆς Ἀθήνας κι ἔστειλε στὸ χωριὸ μας τὰ Χριστούγεννα ὀχτῶ (8) δέματα μὲ ρουχισμό, σχολικὰ εἶδη, παιγνίδια καὶ τρόφιμο.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 6)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Θεοδωριανῶν Ἀρτας Ἀνακοινώνει ὅτι:

Παρακαλοῦνται οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητός μας, οἱ ὁποῖοι παντρεύτηκαν τὰ ἔτη 1974 καὶ ἐφεξῆς, ὅπως διέλθουν ἀπὸ τὸ Κοινοτικὸ Γραφεῖο πρὸς τακτοποίησιν τῶν οἰκογενειακῶν τῶν μεριδίων, καθόσον δὲν φαίνονται ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ ἱσχύοντα Δημοτολόγια τῆς Κοινότητος, διὰ τὴν ἀποφυγὴν σφαλμάτων καὶ τὴν ἔγκαιρη τακτοποίησιν τῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος
Τζαδῆμας Βασίλειος

«Πατριωτικὴ ἔξαρση» παρατηρεῖται τελευταία στὰ περισσότερα πατριωτικὰ ἐκπολιτιστικὰ σωματεία, ποὺ καθένα προσπαθεῖ νὰ ἐπισημάνει τὴν παρουσίαν του μὲ κάθε τρόπο (ἐκδοσὴ ἐντυπου, ὀργάνωσις ἐκδηλώσεων, συμμετοχὴ σὲ εὐρύτερες ἐκδηλώσεις κλπ.). Ἐξάρση, ποὺ τὴν ἐνισχύει κι ἡ ἐπιθυμία ἐπιστροφῆς — ἔστω καὶ γιὰ λίγες μέρες τὸ χρόνον — στὴ φρουρὰ καὶ ἀπλοϊκὴ ζωὴ τῶν χωριῶν μας, ἀπὸ τὸ ἄγχος ποὺ κοῦβεται κάτω ἀπ' τὴ φανταχτερὴ βιτρίνα τῆς ζωῆς στὴν πρωτεύουσα δλονὲν αὐξάνει.

Κι αὐτὴ ἡ «πατριωτικὴ ἀναζωπύρωση» εἶναι πιὸ πολὺ ἀναγκαία στὴ σημερινὴ καταλυτικὴ ἐποχὴ ποὺ οἱ κάθε μορφῆς ἀνθρώπινες ἀξίες δοκιμάζονται ἐπικίνδυνα στὸ χωνευτήρι τῆς «ὕλικῆς ἐπικυριαρχίας» καὶ ποὺ ἡ συνοχὴ τῶν ξενιτεμένων κάθε περιοχῆς μέρα μὲ τὴ μέρα χαλαρώνει. Κι εἶναι ἀκόμα πιὸ πολὺ ἀναγκαία διὰ τὰ σωματεία αὐτὰ ἐκπροσωποῦν περιοχὰς ποὺ ἔχουν ἐγκαταλειφθεῖ σχεδὸν τελείως ἀπ' τὸ κράτος στὴ γνῶστί τους μοῖρα: τὴν ἐρήμωσι. Ὅπως εἶναι ἡ δικὴ μας περιοχὴ ποὺ δόλομαι μόνιμα σχεδὸν ἔξω ἀπ' τὴν κρατικὴ φροντίδα καὶ τρέφεται μισὸν αἰῶνα μὲ τὸ δράμα τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐ-

θνικοῦ δρόμου Ἀρτα - Τρίκαλα. Γιατί, στὴν ἐξόχως αὐτὴν ὀρεινὴν περιοχὴ, ποὺ ἐκτείνεται στὰ Τζουμέρκα καὶ «ἐνθεν κι ἐνθεν» τ' Ἀσπροπόταμον (Ἀχελώου) καὶ παρουσιάζει τὴν ἴδια γεωφυσικὴ φεισολογία, τὰ ἴδια προβλήματα ἐξακολουθοῦν ἀπὸ παλιὰ νὰ ὑπάρχουν. Προβλήματα ὑποδομῆς, προβλήματα βασικὰ διαβίωσης, ὅπως: δρόμοι, ἱατρικὴ περίθαλψη, ἀξιοποίηση τῶν ἀφθονων νερῶν καὶ τῶν ἄλλων πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, δημιουργία χιονοδρομικῶν κέντρων κλπ.

Θὰ πρέπει ν' ἀξιοποιηθεῖ αὐτὸ μεγαλύτερο θαμνὸς αὐτῆς ἡ «πατριωτικὴ ἔξαρση» μὲ τὴ δημιουργίαν μιᾶς εὐρύτερης ἐνώσεως μιᾶς ἐνώσεως ποὺ θὰ συμπεριλάβει ὅλα τὰ σωματεία ποὺ ἐκπροσωποῦν τὴν περιοχὴ Τζουμέρκων κι Ἀσπροπόταμου, δηλ. μιᾶν εὐρύτερη περιοχὴ ποὺ παρουσιάζει ταυτότητα γεωφυσικῆς διαμόρφωσης καὶ προβλημάτων, ἀνεξάρτητα ἀπ' τὴ διοικητικὴ διαίρεση μιᾶς ἐνώσεως ποὺ θὰ μπορέσει ν' ἀποδώσει ὅπωςδήποτε πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅ,τι τὰ ἐπὶ μέρους σωματεία σὲ ὅ,τι τοῦλάχιστον ἀ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 6)

Κοινωνικά

Γεννήσεις

- 'Η κ. 'Αθανασία σύζ. 'Αγγελου 'Αγουρίτσα (κόρη Δημ. 'Εξαρχου) στις 12.4.80 γέννησε αγόρι (Γενεύη 'Ελβετίας).
- 'Η κ. Εὐαγγελίτσα Γιώργου Εὐστ. Νάκη γέννησε κορίτσι (Γιάννena).
- 'Η κ. Καλλιόπη 'Αλέκου Λάππα γέννησε κορίτσι (Βόλος).
- 'Η κ. 'Ελένη σύζ. Κώστα Κοντογιάννη γέννησε κορίτσι ('Αθήνα).

Ευχόμαστε νὰ τοὺς ζήσουν.

Γάμοι

- 'Η Δδα 'Αγγελική 'Ι. Τσιανάκα κι ὁ κ. Μεσσάρης Διονύσης τέλεσαν τοὺς γάμους τοὺς στίς 27.4.80 στή ἐκκλησιά 'Αγ. Γεωργίου Κηφελῆς.
- 'Ο κ. Γιώργος Κ. Ντάσκας καὶ ἡ Δδα 'Ελένη Εὐαγγ. Σκριβάνου, ἀπ' τῆ Σπάρτης, (καὶ οἱ δύο γεωπόνου), τέλεσαν τοὺς γάμους τοὺς στίς 3.5.80 στὸν 'Αγ. Γεώργιο Κορυδαλλοῦ.

Τοὺς ευχόμαστε νὰ εὐτυχίσουν.

Μνημόσυνο

Τὴν Κυριακὴ 18 Μάη στίς 10 τὸ πρωὶ στὸ νεκροταφεῖο Ζωγράφου ἐγινε ἐτήσιο μνημόσυνο γιὰ ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς πολὺκλαυστης Λέας Πολύζου-Τζαδήμα.

Στὴ μνήμη...

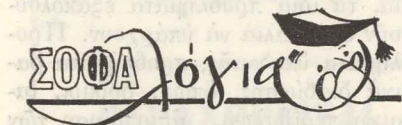
'Η Δήμητρα Γ. Οἰκονόμου (κόρη τῆς κας Βασιλικῆς Λάππα ἀπ' τὰ Θεοδώριανα) πρόσφερε, στὴν 'Αδελφότητά μας γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς, πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμὲς στὴ μνήμη τοῦ πατέρα τῆς Γεωργίου.

Τὸ Δ.Σ. τῆς 'Αδελφότητος τῆς ἀπευθύνει τὰ θεοῦ τοῦ εὐχαριστήρια.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ πὺ λάβαμε

- Περιοδικά: «'Ηπειρωτικὴ 'Εταιρεία» (τ. 43), πὺ περιέχει καὶ ἡμισέλιδη φωτογραφία ἀπ' τὸ πανηγύρι τοῦ 15αῦγουστον στὰ Θεοδώριανα.
- 'Εφημερίδες: «Πανεπειρωτικὴ», «'Ηπειρωτικὰ Νέα», «Τὰ 'Αγναντα», «'Η Θεοδώρια», «Τζουμμερκιώτικα Νέα», «Παλμός τῆς 'Αετόπετρας Λωδ.», «'Ο 'Αραχθός», «'Αμβρακία».

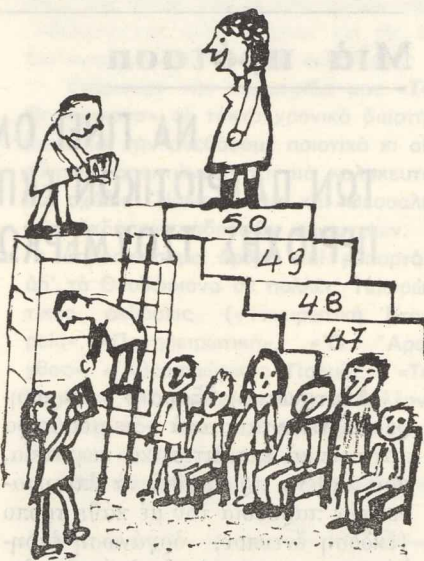
- 'Αργυρὸ τὸ μίλημα καὶ χρυσὸ τὸ σόφα.
- 'Οποῖος παίνεται μόνος του μαγαρίζεται.
- Μιάς στιγμῆς ὑπομονή, δέκα χρόνων ραχάτι.
- 'Οποῖος δὲν ξέρει νὰ ὑπομένει, χάνει ὅ,τι περιμένει.
- Στάλα τῆ στάλα τὸ νερὸ τὸ μάγμαρο τρυπάει.

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ
Μηνιαία ἐκδοσὴ τῆς
'Αδελφότητος Θεοδωριανῶν
'Ετησία συνδρομὴ δρχ. 200
Διανοεῖς σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο
ΠΕΤΡΟΣ ΣΠ. ΣΚΟΤΤΕΛΑΣ
Τρυφόνος 9, 'Ανω Κηφελῆ
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΝΙΚΟΣ ΡΕΜΠΕΛΑΚΗΣ
Γερανίου 9, τηλ. 5245.392 — 'Αθήνα

Μισὸν αἰῶνα 'Αδελφότητα Θεοδωριανῶν, ταγμένη με αὐστηρὴ προσήλωση στὴν ἐπιδίωξη τῶν καταστατικῶν τῆς σκοπῶν, εἶχε μιὰν ἔντονη παρουσία στὸ χωρὸ τῶν ἡπειρωτικῶν ἐκπολιτιστικῶν σωματείων καὶ καταξιώθηκε δίκαια. Στους ἰδρυτὲς τῆς καὶ στοὺς κατὰ καιροὺς «σκαπανεῖς» τῆς ἀνήκει πρωταρχικὰ ἡ τιμὴ αὐτῆς τῆς πενήνταχρονης καταξιωμένης πορείας τῆς. Στους νέους μεταβιβάζεται ἡ εὐθύνη γιὰ τὴ μελλοντικὴ πορεία τῆς καὶ εἶναι ηὔξημένη ἡ εὐθύνη σήμερα καὶ στὰ κατοπινὰ χρόνια πὺ ἡ «σύνδεση» τῶν ξενιτεμένων κάθε χωριοῦ μεταξύ των παρουσιάζει προϊούσα χαλάρωση...

—50 χρόνια δλάκερα, προκατοχικά, κατοχικά καὶ μετακατοχικά. Νὰ τὰ κρύψει; 'Απεναντίας. Τὰ διαλαλεῖ ἡ 'Αδελφότητα κι ἂς ἀνήκει κατ' ὄνομα στὴ συνομοταξία τῶν θηλυκῶν. Στίς 30 Μάη ἔχει τὰ γενέθλια με κεράκια πενήντοντα. Πὺ γιὰ νὰ τὰ σῇσουν, θὰ πρέπει νὰ φυσιῇσουν μ' ὅλη τὴ δύναμή τους καὶ τὰ ἐννιά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. 'Εκτὸς κι ἂν ἔχουν ἐξαντλήσει τὴν... ἀνάσα τους στίς προσπάθειές τους ν' ἀνταπεξέλθουν με «υπερβάλλοντα ζῆλο» στὰ καθήκοντά τους σὰ μέλη τοῦ Δ.Σ.!

—'Ανεβαίνω σκαλοπάτια, ἀνεβαίνω ἀνηφοριές...». Σκαλί - σκαλί, χρόνο τὸ χρόνο, χρόνο καὶ σκαλί, 50 σκαλιά. Πὺ τὰ ἔχτισαν (μέ... πέτρες ἢ τούβλα) τὰ κατὰ καιροὺς Διοικητικὰ Συμβούλια μαζί με τὰ «ἐνεργὰ» μέλη τῆς 'Αδελφότητος, γιὰ νὰ τὴν ἀνεβάσουν ἐκεῖ πὺ τὴν ἀνέβασαν. Καὶ τώρα χτίζουν τὸ 51ο σκαλοπάτι... Μαστόροι, βοηθοὶ κι ἐπιστάτες! Καλὲς δουλειές!

—Προεξόφληση μελλοντικῶν χρεῶν! 'Ο γηραιὸς συμπατριώτης μας Κώστας Παλούκης γιὰ δέκα ἀκόμα χρόνια, ὡς τὸ 1990, μπορεῖ νὰ κοιμάται ἡσυχος ἀπὸ χρέη πρὸς τὴν... 'Αδελφότητα! Γιατί ἔχει προεξοφλήσει ὡς τὰ τότε τὴ συνδρομὴ του. 'Ετσι συμβάλλει στὸ μέλλον τῆς 'Αδελφότητος κι ἂς λέμε ὅτι τὸ μέλλον τῆς εἶναι μονάχα οἱ νέοι! Συγχαρητήρια

τοῦ ἀνήκουν. Μὲ τέτοιους συμπατριῶτες, πὺ πιστεύουν βαθιά στὸ θεσμὸ τῶν πατριωτικῶν ἐκπολιτιστικῶν σωματείων, πὺς νὰ μὴν ἔχει μέλλον ἡ 'Αδελφότητα;

—Μάης. 'Ο χρόνος στὴν ἐφηβεία του. «Στεφάνια νὰ πλέξουμε με ρόδα καὶ κρίνα» γιὰ τὴ ζωὴ, γιὰ τὴν ἀγάπη, γιὰ τὸν ἔρωτα.

Μὲ ἄνθια στὴν καρδιά καὶ στὰ χέρια νὰ φέρουμε εἰρήνης περιστέρια. Σὰν τότε, πὺ σὰν πολὺθουο μελίσσι, τρυγήσαμε τ' ἄνθια στίς χωραφιές στοῦ «Καπαρέλι»... 'Η Α' κι ἡ Β' δημοτικῶ.

—17 Μάη. Πρῶτὴ ἐκδρομὴ γιὰ τὴν Α' δημοτικῶ μαζί με τὴ Β'. Στοῦ «Καπαρέλι», λίγο κεῖθε ἀπ' τὴν ὁμώνυμη θρύση. Κι ὁ δάσκαλος, ὁ Γ. Γαλανῆς, συνδύασε τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου. Κι ὁ ὠφέλιμος ἦταν ὁ Γ. Κομπορρόζος με τὰ ψαλιδία, τὶς τσατσάρες καὶ τὶς κουρευτικὲς μηχανές του πὺ μᾶς πῆρε κατὰ πίσω κατὰ παράκληση τοῦ δασκάλου. Σ' ἕνα θεόρατο βράχο ὁ καθένας. Καὶ κεφάλια γουλιὰ. Γελοῦσα με τὰ κουρεμένα κεφάλια τῶν ἀδελφῶν Κοντογιάννη' κι αὐτοὶ με τὸ δικό μου. Γελοῦσαμε με τὰ ξεγυμνωμένα κεφάλια τοῦ Στράτου Γαλανῆ, τοῦ Κώστα 'Εξαρχου, τοῦ Κώστα Μαντέλλου (γιὸ τοῦ πάλαι ποτὲ γραμματικοῦ τῆς Κοινότητος «Καπὲ») καὶ μ' ὅλα τὰ κουρεμένα κεφάλια πὺ γυάλιζαν στὸν μαγιάτικο ἥλιο σὰ θερισμένες χωραφιές... 'Ανέμελα χρόνια στὴ μαγιάτικὴ τρέλα τους, στὸ χάριμα τῆς ζωῆς...

—'Αποφράδα μέρα ἡ πρωτομαγιά τοῦ 1967 πὺ οἱ σεισμοὶ συγκλόνισαν τὴν περιοχὴ μας. 'Η καταστροφικὴ μανία τοῦ 'Εγκέλαδου εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα στὸ χωριὸ μας: 4 νεκροὺς καὶ τὸ 90% τῶν σπιτιῶν ἀκατοίκητα. 13 χρόνια ἀπὸ τότε. Μὲ πίκρα ἀνατρέπει ἡ σκέψη στὴ μέρα αὐτή. Κι ἡ πίκρα εἶναι διπλὴ γιὰ τοὺς μηδέποτε ἀποκατασταθέντες σεισμόπληκτους!...

ΡΗΓΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

	Δρχ.
'Αθανασίου Νικόλαος	300
Βασιλάκης Θωμᾶς	200
Γιαννάκης Γρηγόρης	200
Ζοῦμπος Δονάτος	200
Κονταξῆς Κωνσταντῖνος	200
Κυρτσιᾶς 'Αριστ.	200
Κορμέντζας Εὐάγγελος	350
Κομπορρόζος Στυλιανός	500
Κώνστα (Χάιδου) Βασιλικὴ	400
Λάκκας Παναγιώτης	200
Λιούκας 'Ιωάννης Βασ.	350
Μεσσάρη ('Ι. Τσιανάκα) 'Αγγελικὴ	200
Παπαποστόλης 'Αθαν. Δ.	350
Παπαχρηστός 'Αθανάσιος	200
Σκουτέλας Κωνσταντῖνος 'Αθαν.	300
Στεργιούλης Παῦλος	200
Σταμάτης Γεώργιος Γρηγ.	200
Στεργιούλης 'Ανδρέας 'Ιω.	200
Στέγκα (Χάιδου) Λαμπρινὴ	700
Χάιδος Παῦλος	700
Χάιδος Δημήτρης Π.	700
Χάιδος Παναγιώτης Χ.	300
Χάιδος Γεώργιος Κ.	400

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Οἱ παρακάτω συμπατριῶτες μας, μέλη τῆς 'Αδελφότητος, πρόσφεραν στὸ Ταμεῖο μας διάφορα ποσὰ γιὰ τὴν τοιμεντόστρωση τοῦ ἀλκαίου στὸ χωριὸ ἀπὸ Κοντογιαννέικα μέχρι τὸ εἰκόνισμα στὴν «Τάβλα». 'Ετσι θὰ ἀποτραποῦν οἱ νεροπτώσεις πὺ κατακλύζουν τὸ κατασκευασθὲν τμήμα τοῦ δρόμου — πλατεία — σχολεῖο:

	δρχ.
Διαμάντης Βασίλης	1.000
Διαμάντης Γιάννης Χρ.	500
'Εξαρχος Δημήτρης	1.000
Ζώης Κώστας	500
Ζώης Χρήστος Χρ.	1.000
Κοντογιάννης Γ. Γρ.	1.000
Κυρτσιᾶς Κώστας	1.000
Λάππας Χρήστος Α.	500
Λάππας Γιώργος Α.	500
Λάππας Γιάννης Εὐαγγ.	500
Λάππας Βαγγέλης Γ.	500
Νάκης Γιώργος 'Αθαν.	1.000
Νάκης 'Απόστολος 'Αθαν.	1.000

Νέοι συνδρομητές μας

1. Μάνιος Θόδωρος.
2. Νάκης Πάνος.
3. Τσινέλου Λαμπρινή.
4. Μεσσάρη 'Αγγελικὴ (κόρη τοῦ Γιάννη Τσιανάκα).

'Ενα ἐκλεκτὸ μέλος μας

Μὲ δημοσίευσμά μας στὸ φύλλο τοῦ περασμένου Σεπτεμβρίου εὐχαριστοῦσαμε τὸν κ. Κώστα Παλούκη γιατί εἶχε καταβάλει τὴ συνδρομὴ του μέχρι τὸ 1985. Τώρα, γιὰ δευτέρη φορὰ εἶναι ἀπειρες οἱ εὐχαριστίες μας πρὸς τὸν γηραιὸ συμπατριώτη μας πὺ κατέβαλε τὴ συνδρομὴ του μέχρι τὸ 1990!! 'Επαινοῦμε τὴν πράξη του αὐτὴ πὺ δειχνεῖ τὸ βαθύ πατριωτικὸ του συναίσθημα καὶ τὴ μεγάλη του πίστη κι ἀγάπη πρὸς τὸ θεσμὸ τῆς 'Αδελφότητος.

Δημοπρατεῖται ὁ δρόμος 'Αθαμάνιο— Θεοδώριανα

Διαβάξουμε στὴ «Ναυτεμπορικὴ» ζεστά γραφεῖα τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμεῖου 'Αρτὰς δημοπρατεῖται στίς 2 'Ιουνίου τὸ ἔργο τῆς συντήρησης καὶ βελτίωσης τοῦ δρόμου 'Ανω 'Αθαμάνιο — Θεοδώριανα προϋπολογισμοῦ 2 ἑκατομ. δραχμῶν.

1930 - 1980

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ - 50 ΧΡΟΝΙΑ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ
50 ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

Σταχυολογήσαμε και παραθέτουμε τις σημαντικότερες δραστηριότητες —στη πενήνταχρονη πορεία της 'Αδελφότητας— όπως αυτές αναφέρθηκαν στην Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία 'Ελλάδας με ένημερωτικό σημείωμα του Δ.Σ. της 'Αδελφότητας στις 20.12.1979:

—1936: Συνέλαβε την ιδέα, για την κατασκευή υδροηλεκτρικού εργοστασίου στα Θεοδώριανα, το μοναδικό στην 'Ηπειρο. ('Εδώ μπορούμε να πούμε και μία λεπτομέρεια, όπως μας την αφηγούνται συμπατριώτες που την έζησαν:

—'Η έμπνευση της ιδέας αυτής —για το εργοστάσιο— ήταν του άειμνηστου Δημητρίου Σταμάτη, ο οποίος, σαν φοιτητής μετά από μία έκδρομή στους καταρράκτες της 'Εδεσσας, μετέφερε την ιδέα —για αξιοποίηση των ποταμίων στο χωριό μας με ηλεκτρική ενέργεια— στον άειμνηστο 'Ιωάννη Λακκόπουλο, πρόεδρο της 'Αδελφότητας. 'Ο Δημ. Σταμάτης, κατά την επίσκεψή του ηλεκτρολόγου Οικονομικού στα Θεοδώριανα που τον συνόδευε (άν' τον Πειραιά) έγγυήθηκε μάλιστα και έναντι σοβαρού χρηματικού ποσού για την κατασκευή του υδροηλεκτρικού εργοστασίου που θα κόστιζε 180.000 δρχ. 'Όπως μας είναι γνωστό, η ιδέα αυτή υλοποιήθηκε απ' τον Συνεταιρισμό επί προεδρίας του άειμνηστου Χρήστου Πλακιά.

—Με επίμονες ενέργειες και δαπάνες της 'Αδελφότητας, αργότερα, φυτεύτηκαν πολλές χιλιάδες δέντρα (έλάτη κι' όρεινή πεύκη) και περιφράχτηκαν με άγκιστρο σύρμα.

—Με προσφορές μελών της, δώρησε δύο μεγάλους πολυελαίους στην εκκλησία, ένα αρτοφόριο, ένα εκκρεμές ωρολόγιον, δυο μανουάλια και άλλα μικρότερα εκκλησιαστικά σκεύη.

—Συνέβαλε μ' ενέργειες και δαπάνες στην ίδρυση καλλιμάρμαρου μνημείου των πεσόντων.

—'Εκπόνησε τεχνικές μελέτες για την αξιοποίηση των ηλεκτροπαραγωγικών πηγών του χωριού μας και για την ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής των Τζουμέρκων.

—Δώρησε (30) δερματόδετους τόμους της εγκυκλοπαιδείας «ΠΥΡ ΣΟΣ» στην Κοινότητα.

—Συνέβαλε μ' ενέργειες και υπομνήματα για την ηλεκτροδότηση του χωριού μας και την κατασκευή 3θεςίου Δημοτ. Σχολείου.

—Κάθε χρόνο θραβεύει τους πέντε (5) πρώτους μαθητές των Δημοτ. Σχολείων Θεοδωριάνων και Σκαρπαρίου.

—'Από το 1972 εκδίδει την εφημερίδα «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» που έγινε το πρότυπο στις περισσότερες εκδόσεις 'Αδελφών Σωματείων.

—Συμπαρίσταται ήθικά και υλικά σε ανάξιοπαθούντες συμπατριώτες μας.

—'Εξέδωσε Λεύκωμα - 'Ημερολόγιο το 1977 που απέσπασε κολακευτικά σχόλια του ημερήσιου και περιοδικού 'Αθηναϊκού Τύπου.

—Συγκέντρωσε κι' έπρόβαλε απ' την εφημερίδα μας την τοπική μας ιστορία και λαογραφία.

—Κατά καιρούς, έμπλούτισε την βιβλιοθήκη του σχολείου με διάφορα σχολικά όργανα.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΤΑ ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Τιμητική αναφορά στους πρωτοπόρους. Στους λίγους ξενιτεμένους Θεοδωριανίτες, που σε μία σύναξή τους στον Πειραιά στις 9 Μάρτη 1930, υπόγραψαν το πρώτο Καταστατικό της 'Αδελφότητας, υλοποιώντας έτσι την ιδέα του Γιάννη Λακκόπουλου για σωματειακή οργάνωση. Αυτοί είναι:

'Ιω. Τσιρογιάννης, 'Ιω. Λακκόπουλος, Κων. Δ. Σταμάτης, Παύλος Χάιδος, 'Αντ. Κουτσούκος, Δημ. Φούντας, Φώτ. Λακκόπουλος, Κων. Χάιδος, Κων. 'Εξαρχος, Χρ. Χάιδος, 'Αθαν. Σκουτέλας, Νικ. Τζιούνης, Κων. Β. Σταμάτης, Βασ. Σκουτέλας, Παν. Σκόνδρας, 'Ιω. Τζιούνης, Πέτρος Γεωργάρας.

Αυτοί είναι που έκαναν την αρχή. Και χάραξαν τον δρόμο που ακολούθησε μ' επιτυχία επί πενήντα χρόνια η 'Αδελφότητα' ή οποία καταξιώθηκε στον ευρύτερο χώρο των ήπειρωτικών πατριωτικών συλλόγων κι' εξελίχθηκε σ' ένα θεσμό απαραίτητο σήμερα όσο ποτέ άλλοτε.

1930—1980: Πενήντα χρόνια, μισός αιώνας. 'Η 'Αδελφότητα Θεοδωριανιτών νιώθει περήφανε για την ηλικία της που της έχει χαρίσει ένα δημιουργικό παρελθόν, που κατευθύνει το παρόν και προδιαγράφει τη συνέχιση της πετυχημένης πορείας της και στο μέλλον.

'Η έξοχη ιδέα του Γιάννη Λακκόπουλου μετουσιώθηκε απ' τους λίγους ξενιτεμένους θεοδωριανίτες (με πρωτοστάτη τον ίδιο) σ' ένα σύλλογο, σε μία 'Αδελφότητα, στην 'Αδελφότητα Θεοδωριανιτών 'Αρτας πού, επί πενήντα χρόνια, όχι μόνο κατάφερε να επιζήσει ανάμεσα από τον όρμαθό έθνικων χαλεπών συγκυριών (διχτατορίες, κατοχή, εμφύλιος), αλλά και, κυρίως, ν' αναπτύξει μια πρωτοφανή, αξιόλογη κι' άποδοτική δραστηριότητα σε τέτοιο σημείο, που σήμερα να θεωρείται στον ήπειρωτικό χώρο σαν πρότυπο έκπολιτιστικού σωματείου.

'Η αθεράπευτη νοσταλγία των ξενιτεμένων θεοδωριανιτών κίνη κυρίως την εποχή που οι εδαφικές αποστάσεις σπαταλούσαν πολύ χρόνο στη μετακίνηση τ' ανθρώπου, δεν μπορούσε να 'χει άλλη κατάληξη. Κι αυτή η αγάπη για τα Θεοδώριανα ήταν που κατηύθυνε τα βήματα της 'Αδελφότητας στη λαμπρή μακρόχρονη πορεία της...

'Ανέκδοτη φωτογραφία μελών της 'Αδελφότητάς μας ύστερα από πανηγυρική πανηγυρική εκδήλωση στην 'Αθήνα (Φλεβάρης 1955).

1930: Το πρώτο
Διοικητικό
Συμβούλιο της
'Αδελφότητας

Πρόεδρος: Γιάννης Λακκόπουλος

Γεν. Γραμματέας: Δημήτρης Γ. Σταμάτης

Ταμίας: Παύλος Χάιδος

Μέλη: Θανάσης Γεωργίου, Κώστας 'Εξαρχος, Λάμπρος Μαντέλλος, Γιώργος Μακρυθανάσης, Θανάσης Σκουτέλας, Νίκος Τζιούνης, Γιάννης Τσιρογιάννης, Δημήτρης Φούντας και Κώστας Χάιδος.

ΔΥΟ ΕΠΕΤΕΙΟΙ ΓΙΑ
ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

Γου ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ

Στην απέραντη πορεία της ζωής των λαών, εκτός από την επίδραση του περιβάλλοντος, συμβαίνουν και μερικά γεγονότα, που επιδρούν σημαντικά και διαμορφώνουν τη ζωή των ανθρώπων. 'Ετσι και στα Θεοδώριανα υπάρχουν πολλά γεγονότα, των οποίων πρέπει να γιορτάζονται οι επέτειοι, για να μας συνδέουν με τα περασμένα και να διατηρείται η τοπική μας συνέχεια.

Με την ανατολή του καινούργιου χρόνου 1980 τα Θεοδώριανα πρέπει να γιορτάσουν τα πενήντα χρόνια από την ίδρυση της 'Αδελφότητας Θεοδωριανιτών και τα εκατό χρόνια από το χτίσιμο της ώρας 'Εκκλησίας μας «'Αγιος Γεώργιος», που κάτω από τους θόλους της βαπτιστήκαμε κι' ανοίξαμε τις αγκαλιές μας και τις ψυχές μας στη θρησκεία των πατέρων μας.

Στις 9 Μαρτίου 1930, οι Θεοδωριανίτες που ήταν εγκαταστημένοι στην 'Αθήνα και στον Πειραιά, συγκεντρώθηκαν στο κατάστημα του συμπατριώτη μας ευπόρου Παύλου Κ. Χάιδου στα Ταμπούρια του Πειραιά και ψήφισαν το καταστατικό της 'Αδελφότητας Θεοδωριανιτών. 'Η ιδέα για την ίδρυση της 'Αδελφότητας ρίχτηκε από τον 'Ιωάννη Δ. Λακκόπουλο, έμπροσθεν στον Πειραιά και εκλεκτό τέκνο των Θεοδωριάνων.

Το δικαστήριο των εν Πειραιεί Πρωτοδικών με την υπ' αριθ. 2306/30.5.1930 απόφασή του έγκρινε το καταστατικό και αναγνώρισε την 'Αδελφότητα.

Για την επέτειο αυτή η 'Αδελφότητα έχει εκδώσει ένα πανηγυρικό «Λεύκωμα», με την ιστορία και τη δράση της 'Αδελφότητας, με φωτογραφίες και θα προβεί και σε άλλες εκδηλώσεις στην Πρωτεύουσα και στα Θεοδώριανα.

Πρέπει όμως να γιορτάσουμε πανηγυρικά και τα εκατό χρόνια της 'Εκκλησίας μας.

Σ' ένα μνηστό του Αυγούστου, έκδοση Βενετίας 1852, της εκκλησίας Θεοδωριάνων, είναι γραμμένα

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας σε γράμμα της από 15.4.1980 μάς γράφει:

Αγαπητοί Συμπατριώτες,

Πήραμε το Λεύκωμά σας, το οποίο αποτελεί αναντίρρηση, μια αξιοπρεπή προσπάθεια, τόσο από πλευράς περιεχομένου όσο και εμφάνισης και μαζί με τις ευχαριστίες μας σας διαβιβάζουμε και τα θερμά συγχαρητήριά μας.

Με την ευκαιρία αυτή, ευχόμεστε στην Αδελφότητα σας, με την ίδια όρεξη και τον ίδιο ζήλο να συμπληρώσει και τα εκατό χρόνια από την ίδρυσή της.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Για την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία

Ο Πρόεδρος
ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΣΗΣ
Ο Γεν. Γραμματέας
ΓΕΩΡΓ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Απ' την Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών πήραμε το παρακάτω γράμμα από 8.5.80:

Π ρ ό ς

Την Αδελφότητα Θεοδωριανών
Αρτας
Κλεισθένους 15
Αθήνα (112)

Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών (ΙΜΙΑΧ) έλαβε και κατεχώρισε στο μητρώο εισαγωγής βιβλίων της με αύξοντα αριθμό 24706 ένα αντίτυπο από το Λεύκωμα που έχει εκδώσει ο Σύλλογός μας με τίτλο «Αδελφότητα Θεοδωριανών Αρτας. 50 χρόνια» Αθήνα 1980.

Εκ μέρους του Ιδρύματος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας σας ευχαριστώ για την αποστολή του Λεύκωματος.

Επίσης σας συγχαίρω για την πρωτοβουλία της έκδοσης ή όποια, σύντομα αλλά ουσιαστικά, κατατοπίζει τον αναγνώστη της Αδελφότητας στα 50 χρόνια ζωής και δράσεώς της.

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος του ΙΜΙΑΧ
ΚΩΣΤΑΣ ΦΡΟΝΤΖΟΣ

Ο Δήμαρχος Αρταίων κ. Νικ. Σιμεντζής με το ένθουσιώδες από 22.4.1980 γράμμα του μάς συγχαίρει για το Λεύκωμα κι επιβραβεύει τις πενήνταχρονα δημιουργικές προσπάθειες της Αδελφότητας:

Π ρ ό ς

Την Αδελφότητα Θεοδωριανών
Αρτας
Κλεισθένους 15
Αθήνα (112)

Αγαπητοί μου φίλοι,

Πήρα το Λεύκωμά σας για τα 50 χρόνια της Αδελφότητας και σας ευχαριστώ για την τιμή. Το διεξήλθα με ενδιαφέρον και ιδιαίτερη συμπάθεια. Δεν με ικανοποίησε μόνο, αλλά και με ενθουσίασε. Για μια,

μάλιστα στιγμή έννοιωσα ότι ζούσα τους πόθους και τους δραματισμούς σας, τις ανησυχίες και τα συναισθήματά σας γι' αυτό σας το επιτεύγμα, κι ακόμα ότι περπάτησα μαζί σας το δύσβατο της γενετήριάς σας δρόμο για να διακρίνω από το ξέφωτο Τζουμέρκο την κορυφή που, σημάδεύοντας, φτάσατε.

Από αυτή την κορυφή μπορείτε με υπερφάνεια να κοιτάτε για την παραγμένη αυτή που έθελον- τικά και με τη θέλησή σας στοχεύσατε, αλλά και με αίσιοδοξία να α- τεχνίζετε το μέλλον.

Η δράση, κατά συνέπεια, της Αδελφότητας των Θεοδωριανών δεν αποτελεί απλή φιλοφρόνηση, αλλά κραυγαλέα κι άδιαμφισβήτητη καθολική επιβράβευση ενός αθόρυβου θετικού σε όλους τους τομείς έργου με ευγενή σκοπό και ύψηλο στόχο.

Πέρα απ' αυτή την κορυφή μπορείτε να συνεχίσετε απτόητοι κι ανυποχώρητοι το δρόμο που χαράξα- τε για την προκοπή του συνόλου, με τη βεβαιότητα ότι θα μάς συνοδεύει ο εὐχὲς όλων μας και όλων εκείνων που μαζί σας πάσχισαν να κρατή- σουν αυτό το μετερίζι ανέπαφο, ανανεωμένο και περήφανο, για να φαντάζει μεγαλόπρεπο, σαν γέννη- μα των γενιών που έφυγαν, και σαν ιερή παρακαταθήκη και κληρονομιά εκείνων που ακολουθούν και που η αδιάφυστη ιστορία του — ένθιμου— μενος τα λόγια του πάππου μου Γε- ρουσιαστή και Δήμαρχου Θεοδωρίας Γ. Οικονομίδη — τους καλεί να φα- νούν αντάξιοί της.

Σας συγχαίρω και σας ευχομαι πάντα επιτυχίες.

Με πολλή αγάπη
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΜΕΝΤΖΗΣ
Δήμαρχος Αρταίων

Σε γράμμα του από 14.5.80 ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αρτης κ. Ιγνατίος μάς γράφει για το Λεύκωμα:

Προς την Αδελφότητα Θεοδωριανών Αρτης Αθήνας.

Αγαπητοί και Αξιότιμοι Κύριοι! Προάγωμαι διὰ της παρούσης να συγχαρώ τὴν ἐν ἐγκαρδίᾳ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενήντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Αδελφότητος Ὑμῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἀκριτοῦ νῦν ἀνα- πτυχθείσῃ παρ' Αὐτῆς ἀξιοπαλινω δραστηριότητι καὶ νὰ εὐχηθῶ ὁλο- φύχως, ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς κα- ταστήσῃ τὴν ζῶν Αὐτῆς πολυχρό- νιον, δημιουργικὴν καὶ κοινωφελή.

Ἡ ἐκδοσις Ὑμῶν: «Αδελφότητα Θεοδωριανῶν Αρτας 1930 — 1980», τὴν ὁποῖαν ἡ Ὑμετέρα κα- λωσύνη ἀπέστειλε πρὸς ἐμέ, περιέ- χει καὶ ὑπενθυμίζει εὐγενεῖς, φιλο- προόδους, γενναίας καὶ φιλοπάτρι-δας ἀποφάσεις καὶ πράξεις Ὑμῶν, αἵτινες με συνεκίνησαν, διό, ἐπὶ ταύ- ταις, σπεύδω νὰ ἐκφράσω Ὑμῖν τὰ θερμά μου συγχαρητήρια.

Ἐπὶ τούτοις, ἐπιχαλούμενος ἐφ' Ὑμᾶς πάντας καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα Ὑ- μῶν πλουσίαν τὴν Θεῖαν εὐλογίαν, διατελῶ

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης ὁ- μῶν

+ Ο Αρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ο έκλεκτός συγγραφέας και φίλος της Αδελφότητας κ. Κ.Δ. Στεργίουπουλος σε

Που εκδόθηκε για τα 50 χρόνια της

γράμμα του από 14.4.1980 κά- νει μια ανάλυση - κριτική του Λευκώματος:

Προς την Αδελφότητα Θεοδωριανών Αρτας, ένταῦθα
Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Έλαβα το Λεύκωμα που εκδόσα- τε για τα πενήντα χρόνια ζωής της Αδελφότητάς σας και σας ευχα- ριστώ θερμά. Τὸ διάβασα καὶ τὸ πε- ριεργάσθηκα με χαρά. Ἡ ἐντύπωση πού μου ἄφησε εἶναι ἀρίστη.

Τὰ κείμενά του διαφοροποιήμενα σὲ μήκος, ἀνάλογα με τὸ περιεχό- μενο, εἶναι ἀφογα γραμμένα. Παρα- στατική ἢ περιγραφή καὶ ἡ ἱστορία τοῦ χωριοῦ, σύμμετρο χρονικὸ γιὰ τὴν δράση τῆς ἀδελφότητος ἀπὸ τὴν σύστασή της ἕως σήμερα. Ἐπι- γραμματικές οἱ ἐπεξηγήσεις τῶν πολλῶν εἰκόνων πού κοσμοῦν τὸ Λεύκωμα.

Ἰδιαίτερα γι' αὐτὲς σημειῶνω τὴν ποικιλία τους. Ἀπεικονίζουν το- πία τῆς κωμοπόλεως, ἐκκλησίες, γε- φύρια, ἐκδηλώσεις τῶν κατοίκων τῆς ἢ τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος, μερικὰ ἢ συνολικά, τοποθετημένες σὲ κατάλληλες θέσεις καὶ παρμένες ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν, τὴν ἐθνικὴ καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴ πού ποικίλει μεγεθῶν. Δύο εἶναι ὁλοσέλεδες, ὅ- πως ἡ μία πού ἀποτελεῖ ὁ χάρτης τμήματος τοῦ νομοῦ Ἀρτης με ἰδι- αίτερα τονισμένη τὴν γραφὴ τοῦ ὁ- νόματος τῆς κωμοπόλεως πρὸς διὰ- κριση τῆς θέσεως πού ἔχει, καὶ ἡ ἄλλη με σκορπισμένους σὲ ποικιλία σχημάτων καὶ διεθύνσεων καὶ περι- εχομένου τίτλους ἐκδοθέντων ἤδη φύλλων τῆς ἐκλεκτῆς ἐφημερίδας σας. Ἐὰν σὲ ὅλες σημειῶνονταν οἱ χρονολογίες καὶ οἱ λήπτες ἢ συντά- κτες των, θὰ ἦταν ἓνα χρονικὸ συμ- πλῆρωμα μεγάλης ἀξίας.

Εἶναι γενικὰ χάριμα νὰ τὸ βλέπει κανεὶς καὶ νὰ τὸ διαβάσει.

Ἐστὶ με πολλὴ χαρὰ σὰς ἀπευ- θύνω ἐγκάρδια συγχαρητήρια γιὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἔργο σας καὶ τὶς θερμότερες εὐχὲς μου γιὰ τὴν συνέ- χιση τῆς τόσο πολυτίμης γιὰ τὴν πάτρια γῆ δράσεώς σας.

Με πολλή αγάπη
Κ. Δ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

Η ἐφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», στὸ φύλλο τῆς τῆς 5.5.1980, ἀ- ναδημοσιεύει τὴ φωτογραφία τοῦ πανηγυριοῦ ἀπ' τὸ Λεύ- κωμα (σελ. 21) καὶ γράφει:

ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑ- ΝΑ! Ἀπὸ τὴν Αδελφότητα Θεοδω- ριανῶν Αρτας (Κλεισθένους 15 — Αθήνα) καὶ αὐτοῦ τοῦ φιλάδρι- ο — ἀφιέρωμα στὰ 50 χρόνια ἀπὸ τὴν ἰδρύση της. Ἐκεῖ διαβάζουμε ὅτι ἡ «Αδελφότητα» ξεκίνησε ἀπὸ μιὰ συγκέντρωση ὀλίγων ξενιτεμένων, πού γέννηκε τὸ θράδυ τῆς 9 Μάρτη 1930 στὸ μαγαζί τοῦ Παύλου Χαί- δου στὸν Πειραιᾶ. Ἀνάμεσα στίς — χρωματιστές κι ἀσπρόμαυρες — φωτογραφίες πού κοσμοῦν τὸ ἄλ- μπουμι, καὶ αὐτὴ ἐδῶ ἀπὸ τὴν παν- γύρι τοῦ Δεκαπενταγυριστοῦ στὰ Θεοδωριανὰ, «κεφαλοχῶν» 86 χιλι- ὄμετρα ἀπὸ τὴν Αρτα, μέσα στὴν ἀγκαλιά τῶν ἀνατολικῶν Τζουμέρ- κων». Ἐνῶ ὁ ἥλιος γέρνει κατὰ τὴν Κιάφα, οἱ Θεοδωριανῆσες τραγου- δᾶνε: «Ψηλὰ στὴν Κωστηλάτα, στὰ κρύα τὰ νερά, χορεύουν τὰ κορίτσια, μαζί με τὰ παιδιά. Πῶ, πῶ, πῶ, ποῖα εἶν' αὐτῆ...».

ΔΥΟ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 3)

γιὰ τὸ χτίσιμο τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τὰ ἐπόμενα:

«1880 Μαῖου 5. Ἀνηγγέρθη ἐκ βά- θρων ὁ Ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου διὰ γρόσια 30.000 ἤτοι τριάντα χι- λιᾶδας ὑπὸ Κωνσταντίνου Μπέκα, πρωτομάστορος ἐκ τοῦ χωριοῦ Πρά- μαντας, ἀρχιερατεύοντος ἐν Ἱωαννί- νοις τοῦ Κυρίου Σωφρονίου. Σημειω- τέον δὲ ὅτι ἦτον ἀκρίβεια μεγάλη εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ ὁκὰ τὸ κα- λαμπόκι εἶχε 100 ἤτοι ἑκατὸν πα- ράδες εἰς τὴν Ἀρταν, ἡ ὁκὰ τὸ δούτυρο γρόσια 12, ἤτοι δώδεκα, ἡ ὁκὰ τὸ τυρὶ γρόσια 7 ἤτοι ἑπτὰ, ἡ προβάτινα εἶχε γρόσια 110 ἤτοι ἑ- κατὸν δέκα. Ἐλάβομεν δὲ ἀπὸ τὰ πρόβατα τοῦ Ἀγίου γρόσια 14.250 ἤτοι δεκατέσσαρας χιλιάδας διακό- σια πενήντα τὰ δὲ ὑπόλοιπα τὸ ἔδωσαν τὸ χωρίον.

Διὰ τοῦτο τὸ γράφω εἰς ἐνθύμιον τῶν μεταγενεστέρων.

Θεοδώρανα 5 Φεβρουαρίου 1881
Ὁ Διδάσκαλος τοῦ χωριοῦ

Χαράλαμπος Δ. Καμάρας ἐκ κώμης Δολιανῶν.

Οἱ ἱερεῖς: Παπακώστας Κολοβός, Παπακώστας Σταμάτης, Παπαϊ- ἄννης Τσιρογιάννης, Παπαγεώργι- ος Κώστας.

Μιὰ συνεννόηση τῆς Αδελφότη- τας, τῆς Κοινότητος, τοῦ Ἐκκλη- σιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Συ- νεταρισμοῦ θὰ ἦταν ἀπαραίτητη γιὰ νὰ προσλάβουν οἱ γιορτὲς αὐτὲς πανηγυρικότερο χαρακτήρα καὶ νὰ προσκληθῶν καὶ μερικὲς προσωπι- κόττες νὰ θαυμάσουν τὶς φυσικὲς καλλονὲς τῶν Θεοδωριανῶν. Εἶναι μιὰ ευκαιρία διαφημίσεως τοῦ τόπου μας.

Καὶ νὰ προσκληθῶν νὰ βρεθοῦν οἱ ἀπανταχοῦ Θεοδωριανῆτες, ὅσοι μποροῦν, σὲ μιὰ πανηγυρικὴ λει- τουργία στὴν ἐκατόχρονη Ἐκκλησία μας, σὲ μιὰ δοξολογία κι ἓνα μνη- μόσυνο γιὰ τοὺς ἱδρυτὲς καὶ συνδρο- μητὲς τῆς Αδελφότητος καὶ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΘΑΜΑΝΩΝ

Ὁ Σύλλογος Ἀθαμανίας (Μου- τσιᾶρα), πού ἐδρεύει στὸν Πειραιᾶ, εἶναι ἓνα Σωματεῖο με πλούσια πα- τριωτικὴ καὶ πολιτιστικὴ δράση ἀπ' τὸ 1935.

Στίς 27.4.80 καὶ στὸ Δημοτικὸ θέατρο τοῦ Πειραιᾶ διοργάνωσε, ὑ- πὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Δημάρχου Πει- ραιᾶ, μιὰ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση ἀφιερῶμένη στὸ δημοτικὸ τραγού- δι. Πῆραν μέρος σ' αὐτὴ οἱ τραγου- διστὲς τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ Στέλιος Μπέλλος καὶ Γιώτα Βέη, τὸ χορευτικὸ συγκρότημα τῆς Α- δελφότητος, τὴν Αθήνα, Σαρακα- τσαναῖων καὶ τὸ μουσικοχορευτικὸ συγκρότημα τοῦ Λαογραφικοῦ Ὀ- μίλου Τρικίων «Η ΤΡΙΚΚΗ».

Ἦταν μιὰ ἐκδήλωση καθ' ὅλα ἀφογὴ κι ἀξίζουν συγχαρητήρια στοὺς διοργανωτὲς της. Τὴν ὅλη ἐκ- δήλωση παραύσιασε ὁ κ. Ἀθαν. Χα- σιακῆς Γεν. Γραμματέας τοῦ Συλ- λόγου.

Ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Αδελφότητάς μας προσκλήθηκε καὶ παραβρέθηκε ὁ Πρόεδρος κ. Πέτρος Σκουτέλας, πού κι' ἀπ' τὴ στήλη αὐτὴ ἐκφρά- ζει τὰ θερμά του συγχαρητήρια καὶ εὐχαριστήρια στὸ Δ.Σ. τῶν Ἀθαμά- νων.

ΤΑ ΠΑΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΤΑ ΚΙ' ΕΜΕΙΣ

Του κ. Κων(νου) Β. Σταμάτη - Δικηγόρου

Αυτό έπρεπε να το πάρουμε έ-
μεις, είναι δικό μας, και άλλα πολ-
λά. «Πρέπει να τους διώξουμε απ'
το σχολείο μας», έλεγαν. Κι ένα
πρωινό, καθώς πηγαίναμε για το
χωριό, είχαν μαζευτεί καμμιά τριαν-
ταριά μαθητές όλων των τάξεων,
απ' όξω απ' το χωριό στην ρεματιά,
από το δυτικό μέρος. Είχαν κρυφτεί
πίσω από κάτι θάμνους και μόλις
πλησιάσαμε ανύποπτοι, μάς φώνα-
ξαν.

«Ε, έσείς, δάχλοι, να φύγετε απ'
το σχολείο μας. Ήρθατε εδώ και
μάς πήρατε το «Άριστα», αυτό εί-
ναι δικό μας. Έμεις πρέπει να το
πάρουμε, κι όχι έσείς, και συγχρό-
νως άρχισαν να μάς πετροβολάνε.
Πρός στιγμή κάναμε λίγο πίσω και
οί πιό μεγαλύτεροι μάς συγγενού-
μεναν και συζητούσαμε τί έπρεπε να
κάνουμε. Να γυρίσουμε στα καλύ-
βια μας και να χάσουμε τα μαθή-
ματα, ή να τους ριχτούμε κι άς μάς
χτυπήσουν. Όλοι ταχθήκαμε με τη
δεύτερη γνώμη. Γίναμε δυο ομάδες.
Έπί κεφαλής στη μία έγώ και στην
άλλη ο Γιώργος Γούλας. Έπηρεα-
σμένοι από τις μάχες των αρχαίων
χρόνων, που μαθαίναμε στην ιστο-
ρία, κόψαμε μεγάλες τούφες από
σχήνια, με πυκνά κλωνάρια για να
τις χρησιμοποιήσουμε σαν άσπίδες.
Και άφηφώντας τις πέτρες που μάς
έρριναν κατ' άπάνω μας, κάναμε
γιουρούσι και τους ριχτήκαμε. Σε
λίγο πιαστήκαμε στα χέρια με τους
πρώτους που πλησιάσαμε. Ούτε πέ-
τρες παιδιά, τους φωνάζω, ούτε ξύ-
λα. Άπάνω τους με τα χέρια. Πε-
τάξαμε τις άσπίδες μας και άρχί-
σαμε τις μπουνιές. Όποιον πιάναμε
στα χέρια μας, έτρωγε της χρονιάς
του. Έμεις τα βλαχόπουλα είμαστε
γερότεροι και τολμηρότεροι απ'
τους καμπίσιους.

Οί περισσότεροι, οί πιό μικρότε-
ροι, όταν είδαν τους επικεφαλής των
να τις τρώμε, το έβαλαν στα πό-
δια προς το χωριό. Απ' τις φωνές,
τους ρεκασμούς και το ντράβαλο που

έγινε, πήραν είδη στο χωριό και έ-
βγαίνουν στα άκρινά σπίτια να ιδού-
νε τί γίνεται.

Κάποτε φτάσαμε στο σχολείο λα-
σπυμένοι, γρατζουνισμένοι και μα-
τωμένοι από τη συμπλοκή.

Πήγαμε και παρουσιάστήκαμε στο
δάσκαλο και όταν μάς είδε σε τί
κατάσταση είμαστε, του είπαμε τα
καθήκαστα.

Σάν άρχηγός της ομάδας μας του
είπα, ότι πολλοί μαθηταί μάς περι-
μεναν στο ρέμα και μάς είπαν, να
μην ξανάρθουμε στο σχολείο τους
γιατί τους πήραμε το άριστα, που
ήταν δικό τους. Να φύγουμε και να
πάμε στο σχολείο του χωριού μας.
Μάς έδρισαν κι άρχισαν να μάς πε-
τροβολούν, γι' αυτό κι έμεις, για να
μην χάσουμε τα μαθήματα, τους ρι-
χτήκαμε.

Τήν ώρα που λέγαμε αυτά ήρθαν
και μερικοί γονείς φέρνοντας τα μα-
τωμένα παιδιά τους να τα ιδή ο δά-
σκαλος, ζητώντας να μάς τιμωρή-
ση.

Ο καλός δάσκαλος κατάλαβε την
αίτιαν. Καθησύχασε τους γονείς των
και μάς είπε ότι δεν κάναμε καλά
να χτυπήσουμε τους συμμαθητές μας.
Έπρεπε να παραπονεθούμε στον έ-
διο.

—Μά κύρ Δάσκαλε, του είπα,
πώς θα φτάναμε εδώ να σάς το
πούμε;

Μου χάιδεψε το κεφάλι και
μούπε:

«Έγνοια σας, παιδιά μου, έγω θα
φροντίσω για όλους σας. Μπήτε
τώρα στην αίθουσα να κάνουμε μά-
θημα και θα πάνε όλα καλά.

Και την άλλη μέρα έβαλε σ' έναν
από τα δύο άδελφια μιάς οικογε-
νείας του χωριού, της ίδιας με μένα
τάξεως, στο γράψιμο «Άριστα». Έ-
τσι αποκαταστάθηκε ή θιγείσα φι-
λοτιμία των μαθητών του χωριού,
έπειδή ένας άλλος μαθητής από ξέ-
νο χωριό ήρθε πρώτος στο γράψι-
μο!!!

Τ Ε Λ Ο Σ

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

—Ο πάτερ Κοσμάς ο Αιτωλός γεν-
νήθηκε το 1714 από Ήπειρώτικη οί-
κογένεια και το κοσμικό του όνομα ή-
ταν Κώστας;

—Η γνώμη όλων των ψυχιάτρων του
κόσμου είναι ότι το γέλιο ώφελει την
ύγεια;

—Σε μία εικόνα του Προφήτη Ή-
λία είναι γραμμένο: «Δι' έξόδων του

εργατικού Συλλόγου Θεοδωριάνων «ή
άγάπη»;

—Η εκκλησία του Αγίου Νικολάου
Θεοδωριάνων χτίστηκε το 1853;

—Σε μία πέτρα του Αγίου Νικολά-
ου είναι σκαλισμένη ή επιγραφή «1853
Δημήτρη 21. Μητρο Σταμάτη. Κτήτο-
ρας Μαστροθανάσης»;

Η άλλη λογογραφία μας

—Σύλλογο Άθαμάνων: Εύχαριστού-
με για την πρόσκλησή σας στην τόσο
όμορφη και άψογη εκδήλωσή σας που
παρακολούθησαμε.

—κ. Θωμά Πλακιά (ιερέα). Πήρα-
με την έπιστολή σας. Έξετάζουμε τις
πρότασεις σας για έργα πρώτης ανάγ-
κης στο χωριό.

—κ. Βασίλ. Μακροθανάση (έκπ)κό):

Συνεργασία σας θ' άρχίσουμε να δη-
μοσιεύουμε άπ' το έπόμενο φύλλο.

—κ. Γιώργον Εύστ. Νάκη (Γιάννι-
να): Εύχαριστούμε για έμπρακτο έν-
διαφέρον σας για το χωριό και την Ά-
δελφότητα. Περιμένουμε τη συνεργα-
σία σας.

—κ. Αποστόλη Νάκη (Γιάννινα):
Εύχαριστούμε για την συμβολική προσ-
φορά σας.

Η λογογραφία μας

ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ ΣΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

Η άποκριά
και ή Καθαρή Δευτέρα

Η άποκριά στα Θεοδωριανά
γινόταν με κοινό τραπέζι των
συγγενών τού θράδυ της Κυρια-
κής της Τυρινής. Γινόνταν και με-
ρικά μασκαρέματα, ιδίως παι-
διών, κατά την τελευταία Κυρια-
κή της άποκριάς.

Τήν Καθαρή Δευτέρα νήστευαν
και κατά το βράδυ έτρωγαν νη-
στίσιμα χωρίς λάδι. Οί άνύπαν-
τροι νέοι και νέες έτρωγαν μόνο
άρμυροκούρα, δηλα-
δή, μιά κουλούρα που τη ζύμω-
ναν με πολύ άλάτι. Πίστευαν πως
στον ύπνο τους θα έβλεπαν εκεί-
νη ή εκείνον, που θα έπαιρναν σύ-
ζυγο, να τους προσφέρει νερό.
Πολλοί μάλιστα παντρεμένοι ύ-
ποστήριζαν ότι είδαν πράγματι
τό ταίρι τους με την άρμυροκού-
λουρα.

Τήν Καθαρή Δευτέρα γίνονταν,
όπως και τώρα, γενική καθαριό-
τητα στα σπίτια με άπλωμα των
ρούχων στον ήλιο, με άσβεστώ-
ματα και άλλα.

Τά κάλαντα του Λαζάρου
και της Μ. Παρασκευής

Όραίο έθιμο και εύχάριστη ά-
πασχόληση για τα παιδιά ήταν τά

Του ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ

κάλαντα του Λαζάρου και της Μ.
Παρασκευής. Χαρούμενοι παιδι-
κοί όμιλοι, ανά δύο - δύο, άγόρια
ή κορίτσια με καλαθάκια στολι-
σμένα με λουλούδια τού Σάββα-
το τού Λαζάρου και μόνο με δά-
φνη τη Μ. Παρασκευή, περνού-
σαν από τα μαγαζιά και τα σπί-
τια, έλεγαν τά κάλαντα, για να
πάρουν φιλοδώρημα αύγά ή τις
πρώτες δεκάρες που κέρδιζαν στη
ζωή τους.

Έκτός από τά τραγούδια που
διηγόταν την Άνάσταση τού Λα-
ζάρου και τά πάθη τού Χριστού
τη Μ. Παρασκευή, τά άλλα έορ-
ταστικά κάλαντα με τους τρυφε-
ρούς στίχους τού δημοτικού τρα-
γουδιού ήταν, όσα θυμάμαι, τά έ-
πόμενα και άρχιζαν από τόν νοι-
κοκύρη τού σπιτιού:

(Συνεχίζεται)

Νέοι Έπιστήμονες Θεοδωριανίτες

Ο συμπατριώτης μας κ. Γεώργι-
ος Κ. Ντάσκας πήρε το πτυχίο της
Γεωπονικής Σχολής της Άθήνας.
Του εύχόμαστε καλή σταδιοδρο-
μία.

Προσωπικότητες του χωριού

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΦΟΥΝΤΑΣ 1856 - 1936

Του Νικηφόρου Φούντα

Θεωρώ σκόπιμο αλλά και ωφέλι-
μο για την ιστορία του χωριού μας,
που γράφεται στην έφημερίδα μας,
να εξιστορήσω κι έγω δυο ντοκου-
μέντα που διεδραματίστηκαν στ'
πρόσωπο τού άείμνηστου πατέρα
μου, όταν ύπηρετούσε το χωριό μας
ως πρόεδρος της Κοινότητας. Κι
άναγκάζομαι να τόν άποκαλέσω
ά ε ί μ ν η σ τ ο ν —όπερβολή για
μένα— έπειδή ο βίος του συνδέον-
ταν με τη δημόσια ζωή τού τόπου
μας. Καά συγκεκριμένα: Διετέλεσε
πρόεδρος της Κοινότητας Θεοδωριά-
νων επί 30 χρόνια —διαδοχικά—
και μάλιστα σε δύσκολες περιόδους
(Βαλκανικοί πόλεμοι 1912 - 13),
παγκόσμιος πόλεμος 1914 - 18, λι-
μός τού 1918, Μικρασιατική κατα-
στροφή και στη συνέχεια τα έμφα-
νιζόμενα κρούσματα ληστοφυγοδί-
κων και ζωοκλοπών στην περιοχή
μας.

Ο γράφων, νεαρός τότε, παρακο-
λουθούσα, με άγωνία τους δραμα-
τικούς άγώνες τού πατέρα μου που
άγωνιζόταν για την προστασία τού
χωριού και μάλιστα έζησα τό πα-
ρακάτω γεγονός που έλαβε χώραν
μεταξύ τού πατέρα μου και ενός
άποσπασματάρχη:

Ένας νεαρός τότε Λοχίας, άπο-
σπασματάρχης, της περιοχής Ά-
σπροποτάμιου, όνόματι Κολοδός (συ-
νωνυμία βέβαια με Κολοβάτους των
Θεοδωριάνων), που ήταν και τό φέ-
θητρο των ληστοφυγοδικών, άποφά-
σισε να έπεκτείνει τη δράση του και
στα Θεοδωριανά. Περγώντας από τό
χωριό Νεράτδα (Γρεβενό) συνάντη-
σε τόν πρόεδρο αυτής Κωνσταντή
Κόκκινο, λέγοντάς του: «Πρόκειται

να δείρω και τόν πρόεδρο Θεοδωριά-
νων Χρήστον Φούνταν διότι έμαθα
ότι πρόκειται περί διπλωμάτου». Ο
Κόκκινος τού άπάντησε: «Αυτό θά
είναι ύπερμετρον κάπως, διότι πρό-
κειται περί γηραιού και ίκανού προ-
έδρου της όλης περιοχής, τρέφων δε
συμπαθείας και από κρατικούς πα-
ράγοντες, Νομάρχες, Διοικητές Χω-
ροφυλακής, Βουλευτές κλπ.».

Φτάνοντας ο Κολοδός με τό από-
σπασμα του στα Θεοδωριανά, συγ-
κέντρωσε Κοινοτικό Συμβούλιο και
χωριανούς κάτω από τόν γηραιό
πλάτανο της πλατείας και έξαλλος
άπειλούσε τά πάντα. Σε μία δε στι-
γμή άμυνόμενος ο νηραιός πρόεδρος
δέχτηκε ένα ράπισμα από τόν άπο-
σπασματάρχη, προσβληθείς κάπως
από τους παρισταμένους. Ο γέρος
ψύχραιμα και ύπομονετικά ρώτησε
τόν Κολοδό αν μπορεί να άπουσιά-
σει γιατί είχε κάποια οικογενειακή
έργασία και άμέσως άπομακρύνθηκε.
Φθάνοντας στο σπίτι λέει στις άδελ-
φές μου Πολυξένη και Χριστίνα, να
βάλουν φωτιά και τυρί στον τορβά
γιατί είχε κάποια έπείγουσα δου-
λειά στην Άρτα. Έστερα από λί-
γο, ο γράφων, άτένιζα απ' τό σπίτι
(μαθητής τότε τού Δημοτικού σχο-
λείου) τόν πατέρα μου να ανεβαί-
νει στο «Κουτσόχρη» με τόν τορ-
βά στον όμο (ο τορβάς τότε ήταν ο
μοναδικός σύντροφος κάθε πεζοπό-
ρου και ταξιδιώτη).

Τήν επομένη πολύ πρωί άφικνεί-
το τηλεγράφημα Διοίκησης Χωροφυ-
λακής Άρτης. Συγχρόνως δε ο έ-
δός έλαβε φύλλο πορείας για εκτός
(Συνέχεια στη σελίδα 6)

Απ' τὸ μηνιαίο περιοδικό «ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ» (τεύχος 29, Ἀθήνα) μεταφέρουμε ἐδῶ ἀπόσπασμα ἀπὸ ταξιδιωτικὸ κείμενο ποὺ περιγράφει τὶς φυσικὲς ὁμορφιὲς τοῦ χωριοῦ μας καὶ εἰδικότερα τὸ φαντασμαγορικὸ θέαμα τοῦ Καταρράκτη, τοῦ ὁποῦ παραθέτει καὶ χρωματιστὴ φωτογραφία:

«...Κάναμε μιὰ βόλτα στὸ χωριὸ χάζευοντας τὰ σπιτία καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατὰ τὶς δέκα ξεκινήσαμε, χωρὶς τὸ βαρὺ φορτίο μας, γιὰ τὸν κοντινὸ καταρράκτη. Πήραμε ἓνα μονοπάτι ποὺ εἶναι χαραγμένο στὴν πλαγίᾳ τοῦ ποταμοῦ Χίστρα (Γκούρα) παραπόταμου τοῦ Ἀχελώου καὶ βαδίζαμε ἀντίθετα ἀπὸ τὴ ροή του. Στὸ μεταξὺ ἡ ζέση εἶχε δυναμώσει ἀλλὰ τὸ βουητὸ τοῦ νεροῦ ἦταν γιὰ μᾶς μιὰ ἐλπίδα πὼς σύντομα θὰ δροσιστοῦμε.

Καθὼς προχωρούσαμε τὸ μονοπάτι ὅλο καὶ πλησίαζε στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, ὥσπου σὲ μιὰ στιγμή βρεθήκαμε μπροστὰ σ' ἓνα θέαμα ἀσύλληπτης ὁμορφιάς.

Ὁ καταρράκτης ἐνεφετὲ ἀπὸ ὕψος τριάντα περίπου μέτρα μὲ δυνατό θόρυβο, σκορπώντας σύννεφα ἀπὸ δροσοστάλες στὴν ἀτμόσφαιρα. Γύρω μας ἀπότομες πλαγιὲς σκεπασμένες μὲ ἔλατα. Στὰ πόδια μας τὸ ποτάμι ποὺ ἔτρεχε ὀρμητικὸ ἀνέμεσε στὰ βράχια, σὰ νὰ διαζόταν νὰ συναντηθεῖ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα μὲ τὸν μεγάλο πατέρα του τὸν Ἀσπροπόταμο, ποὺ τώρα τὸν λένε Ἀχελῶο.

Μεῖναμε γιὰ λίγο θαμπωμένοι κι' ἀκίνητοι μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὁμορφιά κι' ὕστερα βγάλαμε τὶς ἀρβύλες μας γιὰ νὰ δροσιστοῦμε στὰ παγωμένα νερά.

Σὲ μιὰ στιγμή κάποιος μονολόγησε: κρίμα νὰ μὴν ἔχουμε φέρεϊ τὰ μαγιά μας νὰ κάνουμε ἓνα ὠραῖο μπάνιο. Καὶ δὲν κάνουμε χωρὶς μαγιά; εἶπε κάποιος ἄλλος κι' ἔδωσε πρῶτος τὸ παράδειγμα. Ἕνας - ἓνας ἀρχίσαμε νὰ γδυνόμαστε καὶ νὰ πέφτουμε στὰ παγωμένα νερά ἀφήνοντας κατὰ μέρος τὴ ντροπή. Γύρω μας βασιλεῦε ἀπόλυτῃ ἔρμητι καὶ μεῖς ζούσαμε σ' ἓνα ὄνειρο κοντὰ στὴ μεγάλη μας μάνα, τὴ φύση. Εἶχαμε ξαναγίνει, ἔστω καὶ γιὰ λίγο, ἀληθινὸ ἀνθρώποι.

Μετά ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀλησμόνητη ἐμπειρία, ντυθήκαμε καὶ ξαναγυρίσαμε στὸ χωριό. Τώρα νοιώσαμε πὺ πολὺ ἐνωμένοι. Κάτι παραπάνω ἀπὸ ἀδερφία.

ΠΑΡΑΧΩΡΕΙΤΑΙ Η ΠΑΛΙΑ ΜΗΧΑΝΗ

Μὲ ἀπόφαση τοῦ Συνεταιρισμοῦ

Ἡ παραχώρηση τῆς παλιᾶς μηχανῆς τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ μας ἐργοστάσιου στὴ ΔΕΗ μὲ ἀντάλλαγμα τὴν ἠλεκτροδότηση τοῦ ἀναμεταδότη τηλεόρασης στὸ «Καραούλι», ἐπισημοποιήθηκε καὶ ἀπ' τὸν ἀρμόδιο φορέα τοῦ χωριοῦ μας, τὸν Συνεταιρισμὸ, ποὺ πῆρε τὴ σχετικὴ ἀπόφαση σὲ γενικὴ συνέλευσή του ποὺ ἔγινε στὰ Θεοδώριανα στίς 27.4.80. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ στάλθηκε τὴν ἐπόμενη μέρα στὴ ΔΕΗ Ἀρτας.

Στὴν ἴδια γεν. συνέλευση ἀποφασίστηκε (ὥπως εἶχαμε ὑποδείξει) καὶ ἡ κατασκευή μικροῦ οἰκίσκου (2X2 μ.) γιὰ τὴν προστασία τοῦ ἀναμεταδότη.

Μιὰ πρόταση

ΕΝΩΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ ΚΙ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1)

φορὰ τὴν ἀνάπτυξη καὶ πρόοδο τῆς περιοχῆς αὐτῆς» μιᾶς ἐνώσεως (μὲ τὴ μορφή ὁμοσπονδίας, συνδέσμου ἢ ἀλλίως) ποὺ θὰ ἔχει οὐσιαστικὴ παρουσία (κι ὅχι σὰν τὴν βραχύβια Ὁμοσπονδία Τζουμερκιωτῶν ποὺ —ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς «ἐκλάμψεις»— ἐξάντλησε τὴ δραστηριότητά της στὸ θεωρητικὸ κυρίως πεδίο).

Καὶ παλιὰ (τὸ 1932) εἶχε γίνεϊ προσπάθεια συνένωσης τῶν σωματείων ποὺ ἐκπροσωποῦσαν αὐτὴ τὴν περιοχή καὶ εἶχε συσταθεῖ Σύνδεσμος Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως καὶ Ἀλληλεγγύης «Η ΑΘΑΜΑΝΙΑ», μὲ ἔδρα τὴν Ἀθήνα καὶ ποὺ κάλυπτε τὸν χῶρο τῆς παλαιᾶς Ἀθαμανίας. Δὲν γνωρίζουμε τὴ χρονικὴ ἐξέλιξη αὐτοῦ τοῦ συνδέσμου. Πάντως, σὲ μιὰν ἀνακοίνωσή του τότε (Ἰούλιος 1932) τονίζει τὴν ταύτιση τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς περιοχῆς,

τὴν τραγικὴ ἐγκατάλειψή της ἀπ' τὸ κράτος (ὡς συμβαίνει μέχρι σήμερα) καὶ τὴν ἀνάγκη ν' ἀκουστεῖ μ' ἓνα σύνδεσμο πὺ ἐντονη ἢ φωνὴ διαμαρτυρίας «τῶν ἀποκλιθῶν» τοῦ ὀρεινοῦ αὐτοῦ ὄγκου ποὺ τόσες θυσίες πρόσφεραν στὸ ἔθνος.

Ἐλπίζουμε πὼς θὰ ὑπάρξει χῶρος στὸ ἐπόμενο φύλλο τῆς ἐφημερίδας γιὰ νὰ δημοσιεύσουμε αὐτοῦσια τὴν ἀνακοίνωσή αὐτή, γιατί, ἐκτὸς ἀπ' τὴν ἱστορικὴ ἀξία της, κρατᾷ σχεδὸν ἀτόφια τὴν ἐπικαιρότητά της γιὰ τὸν λόγο ὅτι τὰ ἴδια θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε καὶ σήμερα, ἀφοῦ οἱ συνθήκες διαβίωσης στὴν περιοχή ἐλάχιστα ἄλλαξαν ἀπὸ τότε. Τὴν ἀνακοίνωσή ὑπογράφουν ἐκπρόσωποι ἀπ' τὸ Γαρόδι Λαφίνα, Μονταῖρα, Τυφλοσέλι, Νεράιδα, Μεσοχώρα, Τζιούρτζα καὶ Ἀρματωλικό. Ἀπὸ πλευρᾶς Ἀδελφότητος Θεοδωριάνων τὴν ὑπογράφουν οἱ Ἀθ. Γεωργίου (ταμίας τοῦ Συνδέσμου), Ι. Α. Λαγκόπουλος, Κων. Α. Σταμάτης, Παῦλος Χαίδος καὶ Ι. Τσιρογιάννης.

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1)

— Ὑστερα ἀπὸ ἐνέργειές μας, θὰ ἰκανοποιηθοῦν ὅλες οἱ σχολικὲς ἀνάγκες ὅπως μᾶς τὶς γνώρισε ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημ. Σχολείου Θεοδωριάνων, ἀπὸ Μορφωτικὸ Σύλλογο τῆς Ἀθήνας.

— Συγκεντρώσαμε τὰ 500 σλάιτς (διαφάνειες) τῆς Ἀδελφότητος μὲ ὁμορφιὲς τοῦ τόπου μας καὶ ἐκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος κατὰ καιροὺς καὶ τὶς ἀειολογήσαμε γιὰ προσεχὴ ἐκδήλωση.

— Ἐκδώσαμε τὴν ἐφημερίδα μας «Τὰ Θεοδώριανα» σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα καὶ τὴν ἀνεβάσαμε ποιοτικὰ καὶ αἰσθητικὰ ἀποκτώντας τὰ πὺ κολακευτικὰ σχόλια Ἡπειρωτικῶν καὶ Θεσσαλικῶν ἐκδόσεων ἀδελφῶν σωματείων.

— Δημοσιεύσαμε ἄρθρα καὶ ρεπορτάζ ἀπ' τὰ Θεοδώριανα σὲ πολλὰς Ἡπειρωτικὲς ἐκδόσεις («Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία», «Πανηπειρωτικὴ», «Ὁ Ἀραχθός», «Ἀθαμανιώτικος Παλμός», «Τὸ Κομπότι», «Σκουφὰς» κτλ.) προβάλλοντας ἐστὶ τὸν τόπο μας καὶ τὴν παρουσία μας σὲ εὐρύτερο χῶρο.

— Ἐκδώσαμε Λεύκωμα γιὰ τὰ 50 χρό-

νια τῆς Ἀδελφότητος ποὺ καθρεφτίζει τοπικὲς μας ὁμορφιὲς, ἱστορικὰ πνευματικὰ μνημεῖα καὶ τὴν πολὺπλευρὴ νηντάχρονη κοινωφελὴ μας δράση. Εἶναι μιὰ πνευματικὴ προσπάθεια ποὺ θὰ τεθεῖ σὲ ντόπιους καὶ ξένους μὲ πολλὰς ἀξιώσεις, ὅπως θὰ τὸ παρατηρήσετε.

— Λάβαμε μέρος σ' ὅλες τὶς καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνμοσπονδίας Ἑλλάδας ποὺ ὀργάνωσε γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν σεισμοπλήκτων τῆς Θεσπρωτίας.

— Ἀπευθυνθήκαμε σὲ συμπατριῶτες (μὲ ἐπιστολὲς, τηλεφωνήματα) γιὰ συνεργασίες τοὺς στὴν ἐφημερίδα μας, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐλάχιστοι ἀνταποκρίθηκαν.

— Ἀπευθύνουμε ἐπιστολὲς σὲ Ἀδελφότητες, ποὺ οἱ περιοχές μας γειτνιάζουν, γιὰ νὰ συνεργαστοῦμε πᾶντα σὲ κοινὰ θέματα τῆς περιοχῆς μας.

— Μὲ ὑπόμνημά μας ἀπευθυνθήκαμε στὸ Ὑπουργεῖο Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν γιὰ τὴν τοποθέτηση ἀγροτικοῦ γιατροῦ στὸ χωριὸ μας.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ χωρὶς τίτλο

—Δυὸ μικρὰ 7 χρονῶν (ἄγόρι καὶ κορίτσι) ντυμένα κι' αὐτὰ μὲ τοπικὲς ντυμασίδες ἐντυπωσίασαν καὶ καταχειροκροτήθηκαν στὴν καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση τῶν Ἀθαμάνων στὸν Πειραιᾶ (27.4.80). Καὶ τὰ δυὸ, πότε μπροστὰ καὶ πότε πίσω στὸ χορευτικὸ ὄμιλο τῶν Τρικάλων ἀκολουθοῦσαν πιστὰ, μὲ ζωντάνια καὶ χάρη τὰ βήματα καὶ τὶς φιγούρες τῶν μεγάλων.

Μπράβο σ' αὐτὰ καὶ στοὺς δασκάλους τοὺς.

—Χιόνια ὄψιμα τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τ' Αἰ-Γιώργη κάλυψαν τὶς βουνοκορφές ἀλλὰ καὶ τὰ χωριά τῶν Τζουμερκῶν, καθὼς καὶ ἄλλες περιοχές τῆς χώρας! Ἀλλάξαν οἱ ἐποχές;

ΣΤΑΛΘΗΚΑΝ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΙΔΗ

Ὅπως γράφαμε καὶ στὸ προηγούμενο φύλλο, μετὰ ἀπὸ φροντίδα μας, Μορφωτικὸς Σύλλογος τῆς Ἀθήνας (δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ὀνομάσουμε) ἔστειλε στίς 2.4.80 τὰ παρακάτω σχολικὰ εἶδη γιὰ κάλυψη ἀναγκῶν τοῦ Σχολείου Θεοδωριάνων:

- 1) Σύγχρονη ἐγκυκλοπαιδεῖα μαθημάτων (τόμοι 11).
- 2) Ἐκθέσεις γιὰ μαθητὲς Δημοτ. Σχολείου (βιβλία 3).
- 3) Ἀνθολογία ποιημάτων γιὰ γιορτὲς κι' ἐκδηλώσεις.
- 4) Μιὰ μεγάλη Ὑδρόγειο.
- 5) Ἱστορικὸ χάρτη τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.
- 6) Παγκόσμιο Γεωφυσικὸ χάρτη.
- 7) Γεωφυσικὸ χάρτη τῆς Ἡπείρου.
- 8) Τετράδια 30, Ἰκτινογραφίες 30, Μολύβια 30, Στυλοὺς 30, Ἐδστρες 15 καὶ σθηστήρες 15.
- 9) Ἐνα δεματάκι μὲ διάφορα σχολικὰ εἶδη καὶ γιὰ τὸ Δημοτ. Σχολεῖο Σκαρπαρίου.

Τὸ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητος εὐχαρίστησε μὲ ἐπιστολὴν τοῦ τὸν Μορφωτικὸ Σύλλογο ποὺ εἶχε τὴν εὐγενικὴ καλοσύνη νὰ στείλει τὰ παραπάνω εἶδη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΟΥΝΤΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 5)

ἔδρας Δ) σὲως Χωρ) κῆς Ἀρτης Ἡπείρου.

Ὁ πατέρας μου ὥπως θυμᾶμαι, ὅχι μόνον ἐνήργησε ἐπείγοντως γιὰ τὸ ράπισμα ποὺ δέχτηκε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ὅτι ὁ Κολοδὸς παραμένοντας ἐπὶ μέρες στὰ Θεοδώριανα, οἱ ξυλοδαρμοὶ θὰ ἐφθάναν στὸ κατακόρυφο, γιὰτὶ πολλὰ βουγγυριανοὶ ἀπὸ μεγάλες πιέσεις τροφοδοτοῦσαν τοὺς ληστοφυγόδικοις. Καὶ γιὰ νὰ τεθεῖ τέρμα στὸ γεγονός αὐτό, μετὰ παρέλευση 8—10 ἑτῶν ἀπὸ τότε καὶ συγκεκριμένα γύρω στὸ 1930, ὁ Κολοδὸς τοποθετεῖται μὲ τὸ βαθμὶ τοῦ Ὑπολοχαγοῦ στὴ Στρατολογία Ἀρτας. Πρῶτῃ του δὲ ἐνέργεια ἦταν νὰ προσπαθῇ νὰ ἀνταμώσει τὸν γηραιὸ Χρῆστο Φούντα καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ χίλια συνγνώμη ἀλλὰ καὶ νὰ τοῦ θυμίσῃ τὰ λίγα λόγια τοῦ Κωνσταντῆ Κόκκινου ποὺ ἀγγόνησε πρὸ βάλλων πρὸς τοῦτο τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας του γιὰ τὴν ἀνάρμοστη σκιερίδα τοῦ πρὸς τὸν γηραιὸ πρόεδρο.)

Μιὰ ἐπιστολὴ

ΓΙΑ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Ἀπ' τὸν φίλο τῆς Ἀδελφότητός μας κ. Στρ. Κατσιλάμπρο ἀπ' τὸ Παχτούρι πήραμε τὸ παρακάτω γράμμα γιὰ τὰ 50 χρόνια τῆς Ἀδελφότητος. Τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια:

Φίλε κ. Πρόεδρε,

Δεχθῆτε τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου γιὰ τὰ 50 χρόνια τῆς Ἀδελφότητός σας, τοῦ λαμπροῦ πατριωτικοῦ Συλλόγου σας μὲ τὴν τόσο πολὺπλευρὴ κοινωφελή, κοινωνικὴ καὶ ἐκπολιτιστικὴ του δράση ποὺ τὸν καταξιώνει δικαίως ὡς ὁραματισμὸς τῶν ἱδρυτῶν του καὶ τὶς προσδοκίες ὅλων τῶν Θεοδωριανῶν.

Στὴ μακρόχρονη δημιουργικὴ της πορεία ἡ Ἀδελφότητά σας

στάθηκε ἡ χρυσὴ γέφυρα ἐπικοινωνίας τῶν ἀπανταχοῦ συγγαριανῶν σας μεταξύ τῶν καὶ μὲ τὴ γενέτειρα πατρικὴ γῆ, τὰ Θεοδώριανα, τὸ ὁμορφὸ κεφαλοχῶρι τῶν Τζουμερκῶν μὲ τὶς ἀπαράμυλλες φυσικὲς καλὸνές, τὴν προσδευτικὴ καὶ πολιτισμένη κοινωνία του καὶ τὴν ἀξιόλογη ἱστορικὴ του παράδοση.

Σὲ σὰς καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες σας εὐχομαι κάθε ἐπιτυχία στὸ θεάρεστο ἔργο σας καὶ στὴν Ἀδελφότητά σας πάντοτε καινούργια μελλοντικὰ ἐπιτεύγματα ἀντάξια τῆς ἱστορίας της καὶ τῆς ἀποστολῆς της.

Στρ. Κατσιλάμπρος
Παχτουριώτης